

MARKKINAOIKEUDELLE

Asia

Oikaisuvaatimus Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksestä koskien vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankintaa.

Asianosaistiedot

Valittajat (jäljemmin ”muutoksenhakijat”)

Yhteenliittymä Salo- Halikko (liitteenä autoilijalista)
Yhteyshenkilö:
Veijo Matinaho
Kaarikatu 17, 24280 Salo
0500 830 664
veijo.matinaho@gmail.com

Taksi Marianna Lammervo ja Taxi Lammervo Mikko
Yhteyshenkilö:
Marianna Lammervo
Mustamäenkatu 2, 24100 Salo
044 7240 240
m.lammervo@hotmail.com

Hankintayksikkö

Salon kaupunki, sosiaali- ja terveyslautakunta
Tehdaskatu 2, 24100 Salo
02 7781
kirjaamo@salo.fi

Hankinta päätös ja muutoksenhaun määräaika

Hankintayksikkö on 21.4.2021 tehnyt hankintapäätös koskien vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankintaa.

Hankinta ylittää kansallisen-kynnysarvon.

Muutoksenhakija on saanut tiedon hankintapäätöksestä sähköpostitse 22.4.2021
Määräaika valituksen tekemiselle päättyy 6.5.2021

Vaatimukset

Muutoksenhakijat vaativat kunnioittavasti, että markkinaoikeus

1. kumoaa hankintayksikön 21.4.2021 tekemän virheellinen hankintapäätöksen koskien vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankintaa

- ja velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä hylkäämällä Mr. Taksi Oy:n tarjouksen kultakin osa-alueelta tarjouspyynnön vastaisena,
2. kieltää hankintayksikköä tekemästä hankintasopimusta ennen markkinaoikeuden päätöstä,
  3. mikäli hankintapäätöksen kumoaminen ei olisi mahdollista, velvoittaa hankintayksikön suorittamaan muutoksenhakijoille hyvitysmaksua 10 prosenttia hankinnan ennakoidusta arvosta, ja
  4. velvoittaa hankintayksikön korvaamaan muutoksenhakijan oikeudenkäyntikulut markkinaoikeudessa myöhemmin ilmoitettavalla määrällä korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua markkinaoikeuden päätöksen antamispäivästä lukien.

Taustaa

Tarjouspyynnön mukaan hankinta toteutetaan puitejärjestelyinä Salon kaupungin alueella, ja on jaettu viiteen osa-alueeseen. Kuhunkin osa-alueeseen on tullut valita 10 hinnaltaan halvinta tarjoajaa laittamalla tarjoajat vertailuhinnan mukaiseen edullisuusjärjestykseen osa-alueittain. Hankintayksikkö on 21.4.2021 antamallaan päätöksellä valinnut kullekin osa-alueelle palvelun tuottajaksi Mr. Taxi Oy:n halvimman hinnan perustella. Mr. Taksi Oy on tällä perusteella määritelty järjestyksessä ensimmäiseksi kullakin osa-alueella.

Perustelut

Hankintalain 46 §:n 1 momentissa säädetään, että tarjouspyyntöä vastaamattomat tarjoukset on suljettava tarjouskilpailun ulkopuolelle. Hankintalain esitöiden mukaan oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että vaatimus tarjoajien tasapuolisesta kohtelusta ja yleiset sopimusoikeudelliset periaatteet edellyttävät tarjouksilta tarjouspyynnön mukaisuutta. Tämä velvoittaa hankintayksikköä hylkäämään tarjoukset, jotka eivät ole tarjouspyynnön mukaisia. Korkein hallinto-oikeus päätöksessään 29.1.2010 (taltio 173) on nostanut esiin, että tarjousvertailussa tarjoajien tasapuolinen kohtelu toteutuu ainoastaan silloin, jos tarjoukset ovat keskenään yhteismitallisia ja vertailukelpoisia. Tarjouspyyntöä vastaamaton tarjous tulee hylätä, kun tarjouksen puutteellisuus vaarantaa tarjousvertailussa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

Salon kaupunki on tarjouspyynnössään 461/02.08.00.00.06/2021 (329601) edellyttänyt tarjoajia ilmoittamaan kultakin hankinnan osa-alueelta seuraavat asiat:

- 1) tarjottavan kaluston kokonaismäärä (kpl),
- 2) mahdollinen ajoneuvojen esteettömyys,
- 3) ajoneuvojen EURO-päästöluokat (vähintään EURO 5),
- 4) käyttöönottovuodet sekä
- 5) ajoneuvoissa olevien asiakaspaikkojen sekä
- 6) mahdollisten pyörätuolipaikkojen lukumäärä.
- 7) ilmoitusta siitä, sisältyykö tarjottavaan kalustoon ajoneuvoja, joissa on käytössä alkolukko.
- 8) lisäksi suunnitteilla olevasta kalustosta on pyydetty ilmoittamaan yllä mainitut tiedot.

Liitteenä olevasta vertailutaulukosta käy ilmi, että Mr. Taxi Oy on tarjouksessaan antanut kalustoselvityksen seuraavasti:

”Tarjoamme tämän alueen ajoihin tarvittaessa 15 autoa. Määrän osalta sitoudumme ilmoittamaamme, jos ajojen todellinen määrä sitä vaatii. Kyseessä on arvaus, koska todellista tarvetta tai aluekohtaisia ajomääriä ei ole ilmoitettu, eikä sitä pystynyt mistään päättelemään tai laskemaan. **Lopullinen automäärä tarkennetaan yhdessä käytyjen neuvottelujen pohjalta ja voi tarjoajan puolesta olla suurempi tai pienempi kuin nyt ilmoitettu.** Ajoneuvojen tiedot: Käyttöönottovuosi 2010 tai uudempi, Euro- luokitus: Euro-5 tai parempi, **asiakaspaikkojen määrä riittävä mutta minimissään 4. Niissä ajoissa joissa pyörätuolia tarvitaan, on minimissään yksi pyörätuolipaikka ja ne täyttävät kaikilta osin näille autoille asetut vaatimukset.** Kaikissa autoissa on alkoluokko. Kun ajo edellyttää esteetöntä ajoneuvoa tarjoamme siihen esteettömän ajoneuvon. Kaikki ajoneuvot käytössä viimeistään 1.6.2021.

Mr. Taxi Oy kertoo tarjouksessaan, että he tarvittaessa sitoutuvat siihen, että heidän kalustonsa määrä Salon keskustan alueella on 15 autoa ja kaikilla muilla osa-alueilla 10 autoa. Tämän jälkeen he kuitenkin toteavat, että tämä tarjottu kaluston määrä on ehdollinen. ”Määrän osalta sitoudumme ilmoittamaamme, jos ajojen todellinen määrä sitä vaatii”. [...] ”Lopullinen automäärä [...] voi tarjoajan puolesta olla suurempi tai pienempi kuin nyt ilmoitettu”.

Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan 21.4.2021 § 50 hankintapäätöksessä sivulla 3 kerrotaan, että Mr. Taxi Oy:tä on pyydetty täsmentämään, miten sen osa-alueisiin tarjoama kaluston kokonaismäärä jakautuu henkilöautoihin ja esteettömiin ajoneuvoihin sekä mitkä ovat osa-alueisiin tarjottujen esteettömien ajoneuvojen pyörätuolipaikkojen ja asiakaspaikkojen ajoneuvokohtaiset määrät. Mr. Taxi Oy ei kuitenkaan ole täsmennyspyynnöstä huolimatta antanut pyydettyä tarkennusta kalustostaan.

Mr. Taksi Oy:n antama täsmennys antamaansa tarjoukseen;

”Täsmennys: Koska tarjouspyynnöllä ei ole ollut riittäviä tietoja, joiden avulla olisi ollut mahdollista laskea tarkka tarve eli automäärä (ja emme ole niitä myöhemminkään saaneet), emme muuta tarjoustamme – **tarjoamme riittävän määrän autoja**, jotta ajot saadaan hoidettua laadukkaasti. **Olemme valmiita neuvottelujen myötä tarkentamaan automäärää** ja sitoudumme tarjouksemme ehtoihin ja hinnoitteluun.”

Tarjouspyynnössä sivuilla 4/36, 5/36, 7/36, 8/36 ja 10/36 eli jokaisen hankinnan osan kohdalta on kirjattu Tietoa eri vaihtoehtoista -kohtaan, että eri vaihtoehtoja ei tässä hankinnassa hyväksytä. Mr. Taxi Oy on kuitenkin antanut tarjouksessaan kalustoltaan ehdolliset tiedot tarjouspyynnön vastaisesti.

Mr. Taxi Oy on esittänyt tarjouksessaan sekä täsmennyksessään soveltavansa kaluston määrää ajojen määrään sopivaksi. Muut tarjoajat ovat sitoutuneet ilmoittamaansa automäärään, ja huomioineet antamassaan tarjouksen hinnassa otetun riskin kaluston

määrän suhteen. Tarjotun kaluston määrä tarjotulla hinnalla voi olla ajojen määrään suhteutettuna joko liian suuri tai liian pieni. Tarjoajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu, mikäli tarjouspyynnön vastaisesti yksi tarjoajista (tarjouskilpailun voittaja) saa ilmoittaa kaluston määrän epätasapainoisena tai ehdollisena, pystyen lisäämään tai vähentämään kalustoaan tarjouksen antamisen jälkeen. Salon kaupunki ei siten ole toiminut tasapuolisesti tarjoajia kohtaan salliessaan tarjouspyynnön vastaisesti yhden tarjoajan antaa ehdollinen tarjous.

Yllä mainittuihin seikkoihin vedoten toteamme, että Mr. Taksi Oy:n tarjous on ollut tarjouspyynnön vastainen, koska se ei ole ollut vertailukelpoinen muiden tarjousten kanssa.

Edellä mainitun lisäksi, hankintalain 96 § velvoittaa hankintayksiköitä vaatimaan selvityksen kaikilta tarjoajilta, joiden tarjoukset ovat hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia. Tämän Salon kaupunki on kuitenkin laiminlyönyt. Mr. Taxi Oy on tarjouksessaan ilmoittanut tarjoushinnaksi Salon keskustan alueelle 0,96 euroa/km (alv 0 %) ja muille osa-alueille 0,98 euroa/km (alv 0 %). Mr. Taxi Oy on helsinkiläinen yhtiö, jolla ei ole Salon kaupungin alueella Kela-ajoja, Sote-ajoja eikä koulukuljetuksia. On siten selvää toimialle tyypillinen toimintasuhde ottaen huomioon, että myös Mr. Taksi Oy:llä tulisi Salon alueella olemaan laskutettavia kilometrejä on vain vähän yli puolet ajetuista kilometreistä, jolloin todelliseksi kilometrituotoksi per auto tulisi hieman yli 0,49 euroa kilometriltä. Kun tarkastellaan Verohallinnon päätöstä verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2021, sen mukaan ajoneuvosta aiheutuneita kustannuksia työmatkalta korvataan 0,44 euroa kilometriltä. Mr. Taxi Oy on helsinkiläinen yhtiö, joka ei ole työnantajarekisterissä, eikä ilmoita käyttävänsä alihankkijoita, mutta tarjoaa hankintaan 55 autoa kuljettajineen. Mr. Taxi Oy:n hankintaan tarjoaman palvelun järjestäminen siten, että he vuokraavat reilua 50 taksinkuljettajaa vuokrausvälitysfirmalta vaikuttaa epärealistiselta. Yllä olevien numeroiden valossa vaikuttaa myös mahdolliselta, että Mr. Taxi Oy pystyisi tuottamaan tarjoamillaan hinnoilla pyydettyä palvelua siten, että ajoneuvon kustannusten (0,44 euroa per kilometri) lisäksi myös vuokratyöfirmalle maksettavat työntekijöiden palkkakulut ja palkan sivukulut pystyttäisiin kattamaan. Myös Valtioneuvoston viimeinen, vuonna 2017 asettama taksin ajokilometrin maksu 1,45 euroa/km (alv 0 %) puhuu sen puolesta, että Mr. Taxi Oy:n tarjoama hinta on epärealistinen poikkeuksellisen alhaisena. Tarjouspyynnössä myös edellytettiin, että kuljetuksia on otettava vastaan kaikkina vuorokauden aikoina ja ajoneuvon on oltava tilatussa osoitteessa viimeistään 40 minuutin kuluessa asiakkaan tilauksesta Salon alueella. On siten mahdotonta odottaa, että helsinkiläisen yhtiön tarjoama hinta kattaisi myös ympärivuorokautisen päivystyksen. Näin ollen Salon kaupungin olisi pitänyt pyytää selvitys siitä, miten Mr. Taxi Oy tulisi toteuttamaan hankintaan antamansa tarjouksensa ja millainen on tarjouksen kulurakenne eli, miten yhtiö tulisi kustantamaan Salon kaupungin alueella kilpailutukseen tarjoamansa kuljetukset.

Hankintapäätöksen kumoaminen ja kieltovaatimus

Edellä mainituin perustein hankintayksikkö on menetellyt tarjouspyynnön ja hankintalain vastaisesti. Hankintapäätös tulee kumota.

Hankintayksikölle tulee määrätä kieltö ja riittävä uhkasakko tehdä hankintasopimusta tai muutoinkaan panna täytäntöön hankinnan kohdetta, kunnes markkina-oikeus on ratkaissut valituksen.

Hyvitysmaksuvaatimus

Mikäli hankintapäätöksen kumoaminen ei olisi mahdollista, hankintayksikkö tulee velvoittaa suorittamaan muutoksenhakijoille hankinnan ennakoidusta arvosta 10 prosentin suuruisen hyvitysmaksu. Virheettömässä tarjouskilpailussa yhteenliittymä Salo - Halikko olisi ollut hinnaltaan halvin ja olisi voittanut tarjouskilpailun.

Salossa 5.5.2021

Veijo Matinaho

Yhteyshenkilö yhteenliittymä Salo - Halikko puolesta, 32 taksiautoilijaa

Marianna Lammervo

Yhteyshenkilö Taksi Marianna Lammervo ja Taxi Lammervo Mikko puolesta

LIITTEET

Yhteenliittymä Salo-Halikon jäsenet

Valituksen kohteena oleva Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan 21.4.2021 § 50

Tarjouspyyntö 461/02.08.00.00.06/2021 (329601)

Vertailutaulukko

Vertailun yhteenveto

